

ЗНАМЕННІ І ПАМ'ЯТНІ ДАТИ ЖИТОМИРЩИНИ на 2020 РІК

- 1075 років від першої літописної згадки про м. Коростень.
(945)
- 425 років від народження Хмельницького Богдана Михайловича, політика, полководця, дипломата, гетьмана Української козацької держави. Керував бойовими діями на території нашого краю в часи визвольної війни 1648–1654 рр.
(бл. 1595–06.08.1657)
- 330 років по смерті Самойловича Івана Самійловича, гетьмана Лівобережної України. Народився в м. Ходорків (*нині – село Попільнянського району*).
(?–1690)
- 320 років від зведення в м. Житомир першого дерев'яного приміщення Успенської церкви на Подолі (*нині – Свято-Успенський Архієрейський собор*).
(1700)
- 235 років від народження і 160 років від дня смерті Ілінського Януша Станіслава, композитора, письменника, державного діяча. Народився в смт Романів.
(1785–23.12.1860)
- 210 років від народження Гейнча Кароля Августа, драматурга, театрального діяча. Народився в м. Житомир.
(1810–25.10.1869)
- 165 років приміщенню міського театру (*нині – Житомирська обласна філармонія ім. С. Ріхтера*).
(1855)
- 145 років Волинській фельдшерській школі (*нині – Житомирський інститут медсестринства*).
(1875)
- 95 років польському Мархлевському району з центром в смт Довбиш. Скасований у середині 1930-х років.
(1925 – серед. 1930-х)

- 95 років Товариству дослідників Коростенщини. Засновник Козубовський Федір Андрійович.
(1925)
- 85 років Житомирській панчішній фабриці (нині – Житомирська фабрика ПРАТ "Екотекстиль").
(1935)
- 55 років Житомирській обласній організації Національної Спілки письменників України.
(1965)
- 50 років Житомирському гідропарку.
(1970)

СІЧЕНЬ

- 1 75 років від дня народження і 5 років від дня смерті Василя Яра (спр.: Ярмолук Василь Адамович), письменника. Народився в с. Липлянщина Народицького району.
(1.01.1945–8.02.2015)
- 2 155 років від дня смерті Олізара Густава, поета-декабриста, громадського діяча, друга О. С. Пушкіна. Народився в м. Коростишів.
(3.05.1798–2.01.1865)
- 3 125 років від дня народження Лятошинського Бориса Миколайовича, композитора, диригента, педагога. Народився в м. Житомир.
(3.01.1895–15.04.1968)
- 24 145 років від дня народження Постоєва Павла Григоровича, географа, краєзнавця, педагога. З 1912 р. працював у м. Коростишів, з 1914 р. – у м. Житомир.
(24.01.1875–10.06.1938)
- 30 90 років від дня народження Нестайка Всеволода Зіновійовича, дитячого письменника. Народився в м. Бердичів.
(30.01.1930–16.08.2014)
- 30 110 років від дня народження Альшиця Леона Яковича, художника театру, заслуженого художника УРСР. Народився в м. Житомир.

(30.01.1910–21.10.1983)

ЛЮТИЙ

- 4 140 років від дня народження Квітки Климента Васильовича, музикознавця, фольклориста, етнографа, правознавця, чоловіка Лесі Українки. Досліджував пісенний фольклор Житомирщини.
(4.02.1880–19.09.1953)
- 15 70 років від дня народження Кучка Анатолія Андрійовича, вченого-селекціонера, доктора біологічних наук, академіка, директора Інституту картоплярства Української академії аграрних наук. Народився в смт Ємільчине.
(15.02.1950–2.01.1999)
- 21 200 років від дня народження Коженювського Аполло Наленча, письменника. У 1859–1861 рр. жив у м. Житомир.
(21.02.1820–23.05.1869)

БЕРЕЗЕНЬ

- 8 110 років від дня народження Балясної Рими Наумівни, поетеси. Народилась у м. Радомишль.
(8.03.1910–1980)
- 14 25 років Міжнародній громадській організації «Земляцтво житомир'ян» у м. Києві.
(14.03.1995)
- 19 125 років від дня народження Рильського Максима Тадейовича, поета, перекладача, літературознавця, громадського діяча, академіка АН СРСР. Окремі періоди життя пов'язані з с. Романівка Попільнянського району та с. Вчорайше Ружинського району.
(19.03.1895–24.07.1964)
- 20 105 років від дня народження Ріхтера Святослава Теофіловича, піаніста, народного артиста СРСР. Народився в м. Житомир.
(20.03.1915–1.08.1997)
- 20 75 років від дня смерті Кравченка Василя Григоровича, народознавця, етнографа, фольклориста, діалектолога, учасника «Просвіти», одного із фундаторів Товариства дослідників Волині.

В 1920–1934 рр. керував етнографічним відділом Волинського науково-дослідного музею в м. Житомир.
(8.05.1862–20.03.1945)

- 28 80 років від дня народження Прилуцького Михайла Антоновича, журналіста, письменника, громадського діяча, заслуженого журналіста України. Народився в с. Малі Кошарища Коростишівського району.
(28.03.1940–27.11.2018)

КВІТЕНЬ

- 1 85 років від дня народження Крищенка Вадима Дмитровича, поета-пісняра, народного артиста України. Народився в м. Житомир.
(1.04.1935)
- 2 130 років від дня народження Савченка Якова Григоровича (псевд.: Яків Можайко, Ярина Праділь), поета, літературного критика, кінознавця, театрознавця. Репресований. З 1911 р. жив у м. Житомир.
(2.04.1890–2.11.1937)
- 15 90 років від дня народження Толока Віталія Павловича, режисера, народного артиста України. В 1969–1990 рр. працював головним режисером Житомирського обласного музично-драматичного театру ім. І. Кочерги (*нині – Житомирський академічний український музично-драматичний театр ім. І. Кочерги*).
(15.04.1930–10.12.2003)
- 21 55 років від дня смерті Гайдай Зої Михайлівни, співачки, педагога, народної артистки СРСР. Дитячі та юнацькі роки пов'язані з м. Житомир.
(1.06.1902–21.04.1965)
- 27 155 років від дня народження Богораза (Тана-Богораза) Володимира Германовича (псевд.: В. Г. Тан, Н. Н. Тан), етнографа, письменника, громадського діяча. Народився в м. Овруч.
(27.04.1865–10.05.1936)
- 29 150 років від дня народження Канцєрова Олександра Григоровича, художника, музиканта. Жив у м. Житомир.
(29.04.1870–25.05.1937)

ТРАВЕНЬ

- 115 років з часу відкриття при Житомирському відділенні Імператорського Російського Музичного товариства музичних класів – першого спеціального музичного закладу на Волині (*нині – Житомирське музичне училище ім. В. С. Косенка*).
(травень, 1905)
- 9 75 років Перемозі у Другій світовій війні.
(9.05.1945)
- 14 125 років першій професійній пожежній частині по вул. Базарній (*нині – Святослава Ріхтера*) в м. Житомир.
(14.05.1895)
- 16 85 років від дня народження Квеселевича Дмитра Івановича, мовознавця, доктора філологічних наук, професора, завідувача кафедри англійської філології Житомирського державного університету ім. І. Франка. Народився в м. Житомир.
(16.05.1935–22.02.2003)
- 19 110 років від дня народження Добровольського Анатолія Володимировича, архітектора, академіка. Народився в с. Буки (*нині – Малинського району*).
(19.05.1910–19.04.1988)
- 28 100 років від дня народження Тихого Наума Мироновича, письменника, перекладача, лауреата премії ім. Павла Тичини. Народився в с. Ємільчине (*нині – смт*).
(28.05.1920–27.10.1996)

ЧЕРВЕНЬ

- 60 років від заснування Житомирського політехнічного інституту (*нині – Житомирський державний технологічний університет*).
(червень, 1960)
- 3 90 років від дня смерті Тутковського Павла Аполлоновича, географа, геолога, педагога, академіка АН УРСР, дослідника природи Волинського краю.
(1.03.1858–3.06.1930)
- 5 85 років від дня народження Концевича Євгена Васильовича, письменника, перекладача, «шістдесятника», дисидента,

Почесного громадянина м. Житомир. Народився в с. Млинище
(нині – Житомирського району).

(5.06.1935–21.07.2010)

13 170 років від дня народження Глінського Казімежа, письменника.
В 1868 році закінчив гімназію в Бердичеві. В 1870–1872 рр.
Працював приватним учителем у м. Житомир.

(13.06.1850–1.10.1920)

13 30 років тому на фронтоні Житомирської міської ради піднято
синьо-жовтий прапор.

(13.06.1990)

24 70 років від дня народження Живагіна Ігоря Федоровича, поета.
Жив у Житомирі з 1972 р.

(24.06.1950–1.07.1997)

ЛИПЕНЬ

10 120 років від дня народження Погребняка Петра Степановича,
вченого-лісівника, ґрунтознавця, доктора географічних наук,
академіка та віце-президента АН УРСР. Працював у наукових
експедиціях на Житомирщині. У 1962–1964 рр. завідував
кафедрою ґрунтознавства в Житомирському
сільськогосподарському інституті (нині – Житомирський
національний агрокологічний університет).

(10.07.1900–25.07.1976)

12 100 років від дня народження Клименка Петра Павловича,
письменника. Народився в с. Хотинівка (нині – Коростенського
району).

(12.07.1920–4.03.1999)

13 160 років від дня народження Амалицького Володимира
Прохоровича, геолога, палеонтолога. Народився в с. Старики
(нині – Коростенського району).

(13.07.1860–28.07.1917)

22 145 років від дня народження Білогруда Андрія Євгеновича,
архітектора, реставратора, професора, ректора Петербурзької
Академії мистецтв. Народився в м. Житомир.

(22.07.1875–19.07.1933)

- 28 100 років від дня народження Коваленко Катерини Андріївни, актриси, народної артистки України. Працювала в 1950–1980 рр. у Житомирському обласному музично-драматичному театрі (*нині – Житóмирський обласний український музично-драматичний театр імені І. Кочергі*).
(28.07.1920)

СЕРПЕНЬ

- 1 50 років Музею космонавтики ім. С. П. Корольова у Житомирі.
(1.08.1970)
- 6 130 років від дня народження Гладкої Вероніки Януарівни (псевд.: В. Морозівна), поетеси, перекладачки. Народилась у с. Андрушівка (*нині – смт*).
(6.08.1890–10.10.1966)
- 18 170 років від дня смерті Оноре де Бальзака, письменника. Перебував на Житомирщині.
(20.05.1799–18.08.1850)
- 28 255 років від дня народження Чацького Тадеуша, вченого-правознавця, історика, просвітителя. Організував та відновлював діяльність навчальних закладів на Житомирщині.
(28.08.1765–8.02.1813)

ВЕРЕСЕНЬ

- 7 150 років від дня народження Купріна Олександра Івановича, письменника. В 1895 та 1909 рр. кілька місяців проживав у м. Житомир.
(7.09.1870–25.08.1988)
- 12 110 років від народження Добахової Ольги Пилипівни, народної поетеси. Народилась у с. Першки Овруцького повіту Волинської губернії (*нині – с. Кирдани Овруцького району*).
12.09.1910–7.10.1982
- 13 135 років від дня смерті Юліуша Зарембського, композитора і музиканта. Народився в м. Житомир.
(28.02.1854–13.09.1885)

ЖОВТЕНЬ

- 8 155 років від дня народження Свірського Олексія Івановича, письменника. Народився в м. Житомир.
(8.10.1865–6.02.1942)
- 13 140 років від дня народження Саша Чорного (спр.: Олександр Михайлович Глікберг), поета-сатирика, перекладача, журналіста. Навчався у Другій Житомирській гімназії. Співпрацював з газетою "Волинський вісник".
(13.10.1880–5.08.1932)
- 18 70 років від дня народження Білошицького Анатолія Васильовича, композитора, диригента, педагога. Народився в м. Коростень.
(18.10.1950–18.10.1994)
- 21 120 років від дня народження Нятко-Табачникової Поліни Мусіївни, актриси, режисера, театрального педагога, народної артистки України. Народилась у с. Карабачин (*нині – Брусилівського району*).
21.10.1900–12.10.1994 рр.
- 27 155 років Житомирському краєзнавчому музею.
(28.10.1865)
- 28 100 років 2-ій Житомирській (Богунській) лікарні (*нині – КП «Лікарня № 2» ЖМР*)
(28.10.1920)

ЛИСТОПАД

- 3 145 років з дня смерті Грози Олександра Кароля, поета і драматурга, представника української школи в польській літературі. Помер в с. Городківка Андрушівського району.
(30.06.1807–3.11.1875)
- 18 160 років від дня народження Ігнація Яна Падеревського, піаніста, композитора, філантропа, державного і громадського діяча Польщі. Перебував у м. Житомир. Батьки поховані в м. Житомир.
(18.11.1860–29.06.1941)

- 20 105 років від дня народження Скорульської Наталії Михайлівни, хореографа, заслуженої артистки УРСР. Народилась у м. Житомир.
(20.11.1915–6.08.1982)
- 27 105 років від дня смерті Заремби Сігізмунда Владиславовича, диригента, віолончеліста, композитора і педагога. Народився в м. Житомир.
(11.06.1861–27.11.1915)

ГРУДЕНЬ

- 125 років обласній клінічній лікарні ім. О. Ф. Гербачевського.
(грудень, 1895)
- 2 120 років Товариству дослідників Волині.
(2.12.1900)
- 12 115 років від дня народження Гроссмана Василя Семеновича, письменника. Народився в м. Бердичів.
(12.12.1905–15.09.1964)